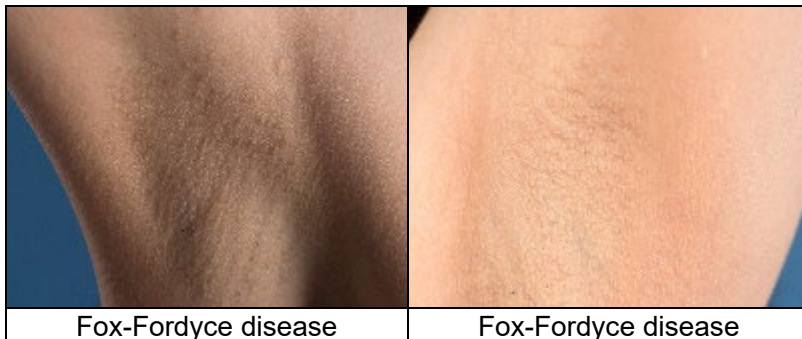

ZIEKTE VAN FOX-FORDYCE

WAT IS HET ?

De ziekte van Fox-Fordyce is een zeldzame afwijking van de zweetklieren die vooral in de oksels voorkomt bij jonge vrouwen. De zweetklieren raken verstopt waardoor er kleine bobbeltjes kunnen ontstaan, die soms kunnen jeuken.

HOE ZIET HET ER UIT ?

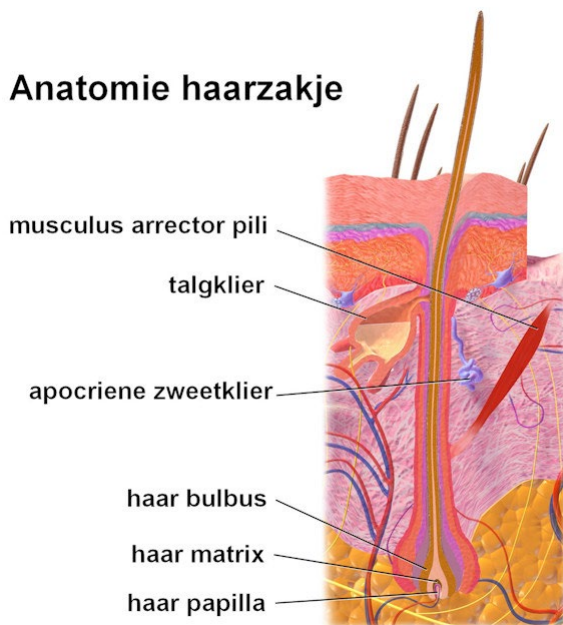
In de oksel ontstaan kleine huidkleurige bobbeltjes. Soms zijn ze bruinig of geelwit. Ze kunnen jeuken. Omdat de zweetklieren verstopt zijn, valt soms op dat er weinig zweet vrijkomt bij inspanning of sporten. Behalve in de oksels kan het ook nog zitten rond de tepel, en soms in de schaamstreek.

HOE ONTSTAAT HET ?

De zweetklieren die verstopt raken bij de ziekte van Fox-Fordyce zijn van een bijzonder type, dat alleen op bepaalde plaatsen voorkomt zoals de oksels. Deze zweetklieren (apocriene zweetklieren genoemd) zitten vlak bij een okselhaar, en de afvoergang van de zweetklier komt niet uit op de huid, zoals bij gewone zweetklieren, maar op het bovenste gedeelte van het haarzakje. In de puberteit, onder invloed van hormonen, raken de afvoergangen van haarzakjes en talgklieren nogal eens verstopt, met onder andere als gevolg het ontstaan van jeugdpuistjes (acne). Als het bovenste gedeelte van het haarzakje verstopt raakt, kan ook de zweetklier die daar op uitkomt het zweet niet meer kwijt. De zweetklier blijft echter wel zweet aanmaken, vooral bij warmte en inspanning. De zweetklier wordt groter en groter, er ontstaat een zwelling, en zweet lekt eruit in de huid. Dit veroorzaakt een ontsteking, met als gevolg nog meer zwelling en jeuk.

Anatomie haarzakje

WIE KRIJGT HET ?

De ziekte van Fox-Fordyce komt vooral voor bij vrouwen (9 x vaker dan bij mannen) in de leeftijd van 13 tot 35 jaar. Het is zeldzaam. Omdat het te maken heeft met hormonen begint het pas in de puberteit.

HOE WORDT HET BEHANDELD ?

Deze aandoening is moeilijk te behandelen. Soms is het verstandiger om er maar niets aan te doen.

Wat wel geprobeerd kan worden is de pil (anticonceptie pil). Dat moet dan niet een lichte pil zijn (sub-50 pil), maar een gewone. Of de Diane-35 pil, die ook bij jeugdpuistjes wordt gebruikt. De pil heeft ook een effect op de haarzakjes, en de bedoeling is dat de verstopte haarzakjes weer open gaan. Gebruik het minstens een half jaar om te beoordelen of het werkt. Het nadeel van de zwaardere anticonceptiepillen en van de Diane-35 pil is dat het risico op trombose circa twee keer zo hoog is als bij een lichte anticonceptiepil.

Een ander product is vitamine A crème (tretinoïne crème). Dit heeft een licht slijtend effect (peeling). De bedoeling is dat de crème de verstopte haarzakjes opent. Deze crèmes kunnen irriteren, vooral de dunne oksel huid is erg gevoelig.

Als het jeukt kan een ontstekingsremmende crème worden aangebracht. Deze crèmes worden ook gebruikt bij eczeem. Een voorbeeld is hydrocortison crème of Elidel (pimecrolimus) crème.

Verwijderen van alle pukkeltjes (chirurgisch, laser) is wel eens geprobeerd, maar is bijna niet te doen omdat het er zoveel zijn, en beschadigd ook de haarzakjes.

WAT KAN IK ER ZELF NOG AAN DOEN ?

Er is weinig wat je er zelf aan kan doen. De klachten nemen toe bij inspanning, bij sporten, bij een warme omgeving, en bij stress. Omdat dit allemaal omstandigheden zijn waar je van gaat zweten. Niet sporten en niet aan lichaamsbeweging doen zou echter een heel slecht en ongezond advies zijn. Aan een te warme omgeving en aan stress valt misschien wel wat te doen.

